

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Dep. Legislativ

Nr. 9746/2024

19-11-2024

Către: **DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA**
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 14 noiembrie 2024

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

- ✓ 1. *Proiectul de Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 (Bp. 463/2024, L. 552/2024);*
2. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ (Plx. 425/2024);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (Bp. 466/2024, Plx. 588/2024);*
4. *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 66 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023 (Bp. 184/2024, Plx. 337/2024);*
5. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Bp. 445/2024);*
6. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată și pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (Bp. 528/2021, Plx. 88/2022).*

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

~~SECRETAR DE STAT~~

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, inițiată de domnul senator PSD Marius Gheorghe Toanchină împreună cu un grup de parlamentari PSD, AUR, UDMR (**Bp. 466/2024, Plx. 588/2024**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, cu modificările și completările ulterioare, propunându-se, în principal:

- desemnarea Consiliului de monitorizare ca mecanism independent pentru promovarea, protejarea și monitorizarea implementării Convenției pentru persoanele cu dizabilități, precum și instituirea în sarcina acestuia a unor noi atribuții;

- modificarea modului de organizare și funcționare a Consiliului de monitorizare;

- majorarea numărului de posturi încadrate în Consiliul de monitorizare;

- stabilirea statutului inspectorului de monitorizare, personal căruia se propune să se acorde anumite beneficii salariale;

- majorarea numărului de autovehicule din parcul auto de care dispune Consiliul de monitorizare, de la 4 la 8;
- stabilirea unor noi reguli de monitorizare.

II. Observații

1. Luând în considerare conținutul *Expunerii de motive*, care prezintă oportunitatea și necesitatea adoptării propunerilor de modificare și completare a *Legii nr.8/2016*, precum și în urma analizei acestor propuneri, apreciem că nu există corelare între motivele invocate și contextul actual cu privire la problematica dizabilității.

Reiterăm faptul că, în înțelesul *Legii nr. 8/2016*, prin instituțiile supuse monitorizării Consiliului de monitorizare se înțelege „*facilități de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanele cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie*”.

Totodată, *Expunerea de motive* face referire la 15.737 de persoane aflate în instituții rezidențiale, dar ignoră faptul că sistemul rezidențial pentru persoane adulte cu dizabilități se află în plin proces de dezinstituționalizare.

Reforma acestui sistem constituie măsură distinctă în C13 - Reforme sociale din Planul Național de Redresare și Reziliență, una din țintele care trebuie atinse până la mijlocul anului 2026 fiind reducerea la 11.500 de persoane cu dizabilități instituționalizate, comparativ cu anul 2022, respectiv la 10.350 de persoane cu dizabilități instituționalizate la data de 31 decembrie 2030.

Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități prevede (art. 33): „*Statele Părți, în conformitate cu propriile sisteme juridice și administrative, își vor menține, consolida, desemna sau stabili fiecare un cadru care să includă unul sau mai multe mecanisme independente, după cum este cazul, pentru a promova, proteja și monitoriza implementarea Convenției*”.

România a parcurs mai multe etape pentru a crea și dezvolta procesul de monitorizare a implementării *Convenției ONU*.

Prin *Legea nr. 8/2016* a fost creat Consiliul de monitorizare și au fost constituite primele puncte de contact, ulterior acestea fiind suplimentate prin *Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea*

unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. Consiliul poate colabora, ori de câte ori este necesar, cu Punctele de contact, fără a exista o necesitate de reglementare suplimentară.

Prin *Hotărârea Guvernului nr. 1444/2022*, a fost aprobat *Mecanismul de colectare și monitorizare a datelor pentru implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și pentru modificarea unor acte normative*, prin care să se colecteze informații corespunzătoare, inclusiv date statistice și de cercetare, iar Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, instituție publică aflată în subordinea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, ca autoritate publică centrală, a fost desemnată în această calitate, astfel încât să aibă posibilitatea de a formula și implementa politici care să conducă la implementarea *Convenției ONU*.

Convenția ONU prevede, de asemenea, ca societatea civilă, în special persoanele cu dizabilități și organizațiile care le reprezintă, să fie implicate și să participe pe deplin la procesul de monitorizare. Consiliul de monitorizare poate facilita și în prezent, în condițiile actului normativ în vigoare, accesul reprezentanților organizațiilor neguvernamentale care desfășoară programe de apărare a drepturilor sau care reprezintă persoanele cu dizabilități în instituțiile menționate de lege.

De asemenea, prezența acestuia în serviciile sociale rezidențiale se efectuează în baza unor instrumente de monitorizare proprii instituției.

În acest context, rolul Consiliului de monitorizare este bine determinat în prezent, astfel încât fiecare dintre elementele componente ale sistemului de protecție să fie reprezentat.

În ceea ce privește obligativitatea ca autoritățile publice care au în subordine sau coordonare instituțiile monitorizate de către Consiliul de monitorizare să publice pe site-urile acestora raportul de vizită și răspunsul la acesta, apreciem că prevederea este excesivă în raport cu atribuțiile acestora, cu atât mai mult cu cât niciuna dintre autoritățile respective nu își pot exprima punctul de vedere cu privire la conținutul raportului.

Totodată facem precizarea că procedura de elaborare a raportului de monitorizare nu este finalizată sub aspectul statutului juridic al răspunsului instituției monitorizate. Rolul principal al acestui raport îl reprezintă informarea cu privire la gradul de implementare a *Convenției*,

ca urmare a monitorizării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilități.

2. Referitor la pct. 1 al inițiativei legislative pentru o integrare armonioasă în actul normativ de bază, în condițiile în care art. 2 din *Legea nr. 8/2016* instituie o serie de definiții, apreciem că soluția preconizată nu se integrează din punct de vedere tematic în cadrul acestui articol.

Totodată, având în vedere că, potrivit art. 1 din *Legea nr. 8/2016*, Consiliul de monitorizare a implementării Convenției a fost desemnat ca mecanism de coordonare a măsurilor pentru implementarea Convenției, ar fi de analizat utilizarea expresiei „*mecanism independent*” atât în contextul *Legii nr. 8/2016*, cât și al *Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006*, ratificată de România prin *Legea nr. 221/2010*.

Subliniem că, la art. 33 „*Implementarea și monitorizarea națională*” din *Convenție*, la pct. 2 se prevede că „*Statele părți, în conformitate cu propriile sisteme juridice și administrative, își vor menține, consolida, desemna sau stabili fiecare un cadru care să includă unul ori mai multe mecanisme independente, după cum este cazul, pentru a promova, proteja și monitoriza implementarea prezentei convenții*”.

Mai mult decât atât, în conformitate cu art. 3 din *Legea nr. 8/2016*, Consiliul de monitorizare este autoritate administrativă autonomă cu personalitate juridică, sub control parlamentar.

3. În ceea ce privește pct. 3 - alin. (3) al inițiativei legislative, învederăm că ar fi fost necesară precizarea sursei de finanțare a acțiunilor și activităților prevăzute la alin. (2), având în vedere că finanțarea din alte fonduri decât cele de la bugetul de stat, fără a se menționa care sunt acestea constituie o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de caracter obiectiv și efectiv contrar *Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*.

4. La pct. 4 - art. 5 alin. (1) din inițiativa legislativă, referitor la sintagma „*propunerea organizațiilor neguvernamentale care au în statut ca obiect de activitate promovarea organizațiilor neguvernamentale care au în statut ca obiect de activitate promovarea și apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și/sau care desfășoară programe*”

de apărare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, precum și a organizațiilor neguvernamentale care reprezintă persoanele cu dizabilități”, ar fi fost necesar a se reglementa modalitatea în care se vor stabili aceste organizații, având în vedere și dispozițiile de la alin. (2) și (3), potrivit cărora fiecare dintre organizațiile neguvernamentale prevăzute la alin. (1) va face o singură propunere de candidatură pentru fiecare funcție.

Cu privire la textul propus pentru alin. (2), pentru precizia normei de trimitere, semnalăm că alin. (6), la care se face referire, nu vizează niciun mandat. Ca urmare, ar fi fost de analizat dacă trimiterea nu ar fi trebuit să se facă la alin. (7).

La textul propus pentru alin. (4), pentru coerența exprimării, era necesară inserarea conjuncției „și” înaintea sintagmei „un proiect al candidatului”.

De asemenea, pentru un limbaj specific normativ, ar fi fost necesară eliminarea termenului „efectivă” din expresia „aplicarea efectivă a prevederilor prezentei legi”.

La alin. (7) teza I, ar fi trebuit să se completeze de câte ori mandatul poate fi reînnoit. De asemenea, la alin. (7) teza II, ar fi trebuit avută în vedere stabilirea unei durate clare și precise până la care se poate prelungi mandatul președintelui/vicepreședintelui, respectiv completarea normei cu o dispoziție suplimentară din care să rezulte un termen imperativ de numire în funcție a noului președinte/vicepreședinte.

Referitor la alin. (8), menționăm că norma ar fi trebuit completată cu precizarea legii potrivit căreia secretarul general al unei autorități administrativ autonome cu personalitate juridică se numește de către conducătorul autorității respective.

În sens contrar, arătăm că, potrivit art. 397 din *Codul administrativ* „Numirea, modificarea, suspendarea, încetarea raporturilor de serviciu ale înalților funcționari publici, precum și sancționarea disciplinară a înalților funcționari publici se fac, în condițiile legii, de către prim-ministru, prin decizie, cu excepția funcțiilor publice pentru care competența de numire este reglementată expres prin acte normative speciale”.

Astfel că, în lipsa indicării legii potrivit căruia secretarul general se numește de către conducătorul autorității administrativ autonome, norma de la alin. (7) ar fi trebuit corelată cu art. 397 din *Codul administrativ*.

La alin. (11), marcăm faptul că utilizarea sintagmei „*în cazuri excepționale*” imprimă normei un caracter generic și imprecis.

5. La pct. 5 din inițiativa legislativă, având în vedere că art. 6, ce se dorește a fi modificat, cuprinde numai lit. a)-c), ar fi fost necesară formularea părții dispozitive.

Referitor la textul propus lit. e) pentru corectitudine în exprimare, ar fi fost necesară înlocuirea termenului „*expertiză*” cu substantivul „*experiență*” având în vedere sensul pentru care este utilizat în contextul respectiv și așa cum în mod corect s-a procedat la pct. 16 al inițiativei legislative pentru art. 14 alin. (2). Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

De asemenea, nu este clar în ce se concretizează „*expertiza*”, fiind lăsat la aprecierea discreționară a evaluatorilor, fiind necesar, astfel, să se prevadă un număr de ani de experiență.

6. La pct. 6 din inițiativa legislativă, având în vedere că art. 7, ce se dorește a fi modificat, cuprinde numai lit. a)-e), astfel ar fi fost necesară reformularea părții dispozitive.

7. La pct. 7 al inițiativei legislative, referitor la textul propus pentru art. 8 alin. (1), apreciem că ar fi fost necesară analiza și formularea normei având în vedere utilizarea sintagmei „*funcționari publici, personal contractual și inspectori de monitorizare*”, ținând seama de faptul că, potrivit alin. (2) „*Funcția de inspector de monitorizare este funcție publică cu statut special*”.

La textul propus pentru alin. (2), pentru claritatea dispozițiilor preconizate, după referirea la certificatul de integritate comportamentală și de dispozițiile normative în care acesta este prevăzut, menționăm că acesta trebuia să ateste lipsa înscrierilor în Registrul vizat.

Totodată, cu privire la ultima teză a alin. (2), mai precis referitor la sintagma „*Procedura de ocupare a funcției publice cu statut special de inspector de monitorizare va fi aprobată prin ordin al președintelui Consiliului de monitorizare în termen de 30 de zile*”, menționăm că aspectele referitoare la condițiile de studii, de vechime în specialitatea studiilor, precum și condițiile specifice pentru ocuparea posturilor sunt elemente intrinseci funcției publice și, conform art. 73 alin. (3) lit. j) din *Constituția României*, ar fi trebuit reglementate prin lege organică, și nu

prin acte normative secundare, cum este cazul ordinului președintelui Consiliului de monitorizare.

În acest sens, Curtea Constituțională, prin *Decizia nr. 818/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 alin. (5) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și ale prevederilor art. VII alin. (1) lit. a) din Legea nr. 251/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici*, a statuat următoarele: „(...) *statutul juridic al funcționarului public se întemeiază pe un regim juridic statutar, reglementat prin lege organică*”.

8. La pct. 8 din inițiativa legislativă, semnalăm că, în cuprinsul actului normativ de bază, articolele nu au denumiri marginale. Pe cale de consecință, sintagma „*Statutul inspectorului de monitorizare*”, din debutul textului, ar fi trebuit eliminată.

La textul propus pentru art. 8¹ alin. (1), referitor la trimiterea la art. 8 alin. (2), precizăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, nu se recomandă ca o normă de trimitere să se realizeze la o altă normă de trimitere.

La alin. (2) lit. a), semnalăm că, prin utilizarea sintagmei „*de a beneficia, pe perioada desfășurării vizitelor de monitorizare, de aceleași sporuri la salariu ca și personalul instituțiilor monitorizate*”, norma propusă nu respectă cerințele de claritate, precizie și previzibilitate impuse de normele de tehnică legislativă.

În acest context, potrivit art. 2 alin. (2) din *Legea nr. 8/2016*, precizăm că, prin noțiunea de „*instituții supuse monitorizării Consiliului de monitorizare se înțelege facilități de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie*”.

Totodată, în situația în care, potrivit art. 8 alin. (2) din *Legea nr. 8/2016*, funcția de inspector de monitorizare este funcție publică cu statut special și având în vedere definiția instituțiilor supuse monitorizării de la art. 2 alin. (2) din actul de bază, apreciem că aplicarea dispozițiilor preconizate pentru art. 8¹ alin. (2) lit. a) ar fi dificil de realizat.

La textul propus pentru alin. (2) lit. b), pentru claritatea dispozițiilor preconizate, ar fi fost necesar a se preciza ce anume este avut în vedere prin expresia „*locul permanent de muncă*”, din moment ce acest inspector își desfășoară activitatea în cadrul Consiliului de monitorizare.

La textul propus pentru alin. (3) lit. b), precizăm că utilizarea sintagmei „*să își asume responsabilitatea pentru constatările și recomandările cuprinse în raportul de vizită*” nu corespunde exigențelor de redactare a textului normativ, eventual textul putând face referire la însușirea constatărilor și recomandărilor cuprinse în raportul de vizită prin semnarea documentului respectiv sau prin inserarea unei norme de trimitere la dispozițiile ce vizează elaborarea acestui document, respectiv art. 14 alin. (5) din inițiativa legislativă, unde ar urma să se prevadă obligația semnării documentului respectiv.

9. La pct. 9 al inițiativei legislative, referitor la textele propuse pentru art. 9 alin. (2) și (3), relevăm că normele sunt imprecise, prin utilizarea sintagmelor „*Salarizarea (...) se realizează corespunzător funcțiilor similare din aparatul celor două Camere ale Parlamentului, în condițiile legii*”, respectiv „*în termen de maxim 60 de zile se vor solicita grilele de salarizare de la cele două Camere ale Parlamentului*”, ar fi fost necesar ca textele să fie analizate și în raport cu *principiile sistemului de salarizare* consacrate de art. 6 din *Legea nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare*.

De asemenea, nu este clar de la ce dată curg cele „60 de zile”, fiind necesară inserarea unui articol roman separat în măsura în care se are în vedere momentul intrării în vigoare a prezentei inițiativei legislative.

10. La pct. 11 al inițiativei legislative, la textul propus pentru art. 11 alin. (2) lit. c), precizăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, nu este necesară utilizarea parantezelor în cadrul textului normativ și ar fi fost necesară și definirea sintagmei „*vizite de follow-up*”, în conformitate cu art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

11. În ceea ce privește propunerea formulată la art. 12 alin. (1) lit. j) din inițiativa legislativă, ar fi trebuit precizat că cel care stabilește legătura cu Comitetul pentru drepturile persoanelor cu dizabilități este însuși Comitetul, care prevede, potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Convenție, faptul că cel cu care cooperează este statul membru, reprezentat la nivel guvernamental și poate invita agenții specializate și

alte organisme competente, în măsura în care consideră necesar, să furnizeze expertiză referitoare la implementarea Convenției în domenii care intră în aria de competență a mandatului lor.

12. În ceea ce privește pct. 13 al inițiativei legislative, la textul propus pentru art. 12 alin. (2), pentru claritatea dispozițiilor preconizate, era necesară detalierea sintagmei „*comisiilor de specialitate*”, urmând a se prevedea autoritatea din care acestea fac parte.

Totodată, trimiterea la art. 4 alin. (1) ar fi trebuit revăzută având în vedere că scopul Consiliului este enunțat la art. 3 din *Legea nr. 8/2016*.

Referitor la sintagma „*Consiliului de monitorizare îi este asigurat dreptul de a înainta comisiilor de specialitate propuneri de modificare legislativă*”, precizăm că era necesar ca norma să fie astfel formulată încât să nu contravină dispozițiilor art. 74 alin. (1) teza întâi din *Constituția României*, potrivit căroră „*Inițiativa legislativă aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor sau unui număr de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot*”.

13. La pct. 15 alin. (3) al inițiativei legislative, de la art. 13 alin. (3) teza finală rezultă că urmează a se implementa un sistem electronic unitar. Era necesar să se clarifice dacă a fost implementat, în caz contrar prin modificarea propusă se poate ajunge la imposibilitatea aplicării art. 13 alin. (1) și (3) din *Legea nr. 8/2016*.

14. Referitor la pct. 16 din inițiativa legislativă, la textul propus pentru art. 14 alin. (5), referitor la sintagma „*instituțiilor vizitate și autorităților publice în subordinea și coordonarea cărora se află acestea și altor autorități, după caz*”, era necesară corelarea cu art. 2 alin. (2) din *Legea nr. 8/2016*, potrivit căruia prin instituții supuse monitorizării Consiliului de monitorizare se înțelege „*facilități de tip rezidențial publice sau private, destinate să servească persoanelor cu dizabilități, precum și spitale/secții de psihiatrie*”.

15. În ceea ce privește raporturile juridice în desfășurare la data intrării în vigoare a inițiativei legislative, semnalăm că, în conformitate cu art. 26⁵ și 54⁶ din *Legea nr. 24/2000*, era necesar să se analizeze necesitatea instituirii unor soluții legislative tranzitorii care să reglementeze situația juridică a acestora.

16. Menționăm că, potrivit prevederilor alin. (3) al art.1 din *Legea-cadru nr.153/2017*, de la data intrării în vigoare a acesteia, respectiv 1 iulie 2017, drepturile salariale ale personalului plătit din fonduri publice sunt și rămân, în mod exclusiv, cele prevăzute în aceasta.

Precizăm că drepturile de diurnă și cazare pentru personalul din sectorul bugetar, pe perioada delegării, sunt reglementate prin *Hotărârea Guvernului nr.714/2018 privind drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării în interesul serviciului, cu modificările ulterioare*.

17. De asemenea, prevederile inițiativei legislative au un caracter discriminatoriu în raport cu celelalte categorii de personal din sectorul bugetar și pot conduce la solicitări similare din partea acestora, ceea ce va determina un impact suplimentar asupra cheltuielilor bugetare.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ion-Mărcel CIOBOLACU

PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Vasile-Daniel SUCIU
Președintele al Camerei Deputaților